

Cikkek a rákos megbetegedések helyzetéről

Kulcsszavak: népegészségügy, rákos megbetegedések, onkológia, International Agency for Research on Cancer Lyon (IARC), nemzetközi

A mellrák okozta halálozás prognózisa Európában 2025-ben
Annals of Oncology, Volume 36, Issue 4. p 460-468 April 2025

Forrás Internet-helye:

[https://www.annalsofoncology.org/article/S0923-7534\(25\)00022-5/fulltext](https://www.annalsofoncology.org/article/S0923-7534(25)00022-5/fulltext) ;
<https://www.eurekalert.org/news-releases/1076051>

Ha **Prof. Carlo La Vecchia (Department of Clinical Sciences and Community Health, University of Milan)** és *mt.* előrejelzése helyes, 2025-ben a mellrák miatti halálozások száma Európában eléri a 90.100-at. Ez 5.000 halálesettel több mint 2020-ban volt. Az életkorral standardizált halálozási ráta azonban 7,25%-kal (100.000 lakosra 14,35-ről 13,31-re) csökkent. A csökkenés az összes korcsoportnál kimutatható volt, a 80 fölöttiek körében azonban 9,82%-kal (100.000 lakosra 185,89-ről 204,14-re) növekedett.

Prof. Carlo La Vecchia: carlo.lavecchia@unimi.it ; Tel: +39-02-5032-0863

Testtömeg index és a rákos megbetegedések kockázata Svédországban
The Lancet Regional Health Europe, Volume 45101034 October 2024 ;
BMJ Open, 2024 Jul 16;14(7):e084836. doi: 10.1136/bmjopen-2024-084836

Forrás Internet-helye: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39013647/> ;
[https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762\(24\)00201-1/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762(24)00201-1/fulltext)

Az **International Agency for Research on Cancer Lyon (IARC)** 2016-ban megerősítette, hogy az elhízottság 13 rákos megbetegedés kockázati tényezője. Most egy svéd kutatócsoport az **Obesity and Disease Development Sweden (ODDS) pooled cohort study** adatai alapján azt vizsgálta, hogy további ráktípusok is összefüggésbe hozhatók-e az elhízottsággal. A testtömeg index magas kockázatát 18 rákos megbetegedésnél azonosították, amelyeket eddig nem asszociáltak vele (15-öt férfiaknál, 16-ot nőknél). A testtömeg index-szel összefüggésbe hozott ráktípusoknál érintett testrészek: a fej-nyaki régió, a gasztrointesztinális traktus, a nemi szervek, az endokrin szervek, a kötőszövet, a vérsejtek és a bőr. Az újonnan feltárt összefüggések a férfiak körében valamivel gyengébbek voltak. Egyes rákos megbetegedések altípusai erőteljesebben társulnak az elhízottsággal, mint mások (gasztrikus gasztrointesztinális stromadaganatok, kisebb intesztinális neuroendokrin tumorok, a méhnyak adenokarcinómája, diffúz nagy B-sejtes limfómák, noduláris limfocita-domináns Hodgkin limfómák).

***Méhnyakrák miatti halálozás a 25 év alatti nők körében
az Egyesült Államokban 1992 és 2021 között***
JAMA. 2024; 2025;333(2):165-166. doi:10.1001/jama.2024.22169

Forrás Internet-helye:

<https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/2827212>

Poria Doralí (Department of Public Health Sciences, Medical University of South Carolina, Charleston) és mt. a National Center for Health Statistics 1992 és 2021 közötti halálozási adatait értékelték. A HPV elleni oltást az Egyesült Államokban 2006 júniusa óta ajánlják. A méhnyakrák miatti halálozás már a HPV-oltás bevezetése előtt – 1992-1994-től 2013-2015-ig – évente 3,7%-kal, 2013-2015-től 2019-2021-ig évente 15,2%-kal csökkent. A halálesetek száma a teljes időszakban 62%-kal csökkent. A méhnyakrák okozta halálesetek száma okozta halálesetek száma 1992-1994 között 100.000 személyévre 55, 2013-2015 között 35, 2019-2021 között 13 volt.

***A finompor expozíció hatása a fej-nyaki tumorok incidenciájára
2000 és 2012 között az Egyesült Államokban***

Scientific Reports volume 14, Article number: 26998 (2024)

Forrás Internet-helye: <https://www.nature.com/articles/s41598-024-73756-3> ;
<https://research.wayne.edu/news/new-study-links-air-pollution-with-higher-rates-of-head-and-neck-cancer-64911>

John Cramer (Department of Otolaryngology, Head and Neck Surgery at Wayne State University, Detroit, USA) és mt. a National Cancer Institute (NCI) programjaként működtetett *Surveillance, Epidemiology, and End Results (SEER)* adatai alapján értékelték a finompor expozíció rákkeltő hatásait. Következtetésük szerint a finompor, amelyet az IARC a rákkeltő anyagok 1-es kategóriájába sorolt, növeli a fej-nyaki tumorok gyakoriságát, az egyes tumortípusok között azonban eltérések vannak.

Könyvajánló

Alcohol Policies. IARC Handbooks of Cancer Prevention Volume 20B

WHO International Agency for Research on Cancer Lyon (IARC), 2025 (293 p.)

Forrás **Internet-helye:** https://www.iarc.who.int/wp-content/uploads/2025/10/pr371_E.pdf ; <https://publications.iarc.who.int/Book-And-Report-Series/Iarc-Handbooks-Of-Cancer-Prevention>

Az **IARC** kézikönyvei: ***Alcohol Policies*** (Volume 20B) és ***Alcohol Consumption and Cancer Risk*** (Volume 20A) tudományos bizonyítékokkal szolgálnak az alkoholfogyasztás helyzetéről és következményeiről. A WHO a „**SAFER**“ ***alcohol control strategy*** keretében öt ajánlást fogalmaz meg. [<https://www.who.int/initiatives/SAFER>].

Alcohol Policies. IARC Handbooks of Cancer Prevention Volume 20B. IARC, 2025. ISBN-13 978-92-832-4540-7